

Předmět Půda a biota

Předpoklady (ve vyučovacím jazyce): Elementární středoškolské znalosti o půdním prostředí, podmínkách života pro rostliny a živočichy, dále práce s mapou a jejím obsahem.

Cíle:

Student by měl získat přehled o půdě a jejím významu pro biosložku. Dále zařazení půdy v rámci přírodních složek krajiny a její ochraně na národní úrovni. U živé složky fyzickogeografické sféry by měl pochopit rozmístění stanovišť (menší území, ekosystémy až po biomy), adaptaci druhů na přírodní podmínky. Z řady adaptačních opatření odvodit základní biogeografická pravidla a důvody migrace živočichů. Jak přirozené migrace, ale také podmíněné lidskou činností včetně klimatické změny. Zařadit v rámci společnosti ochranu druhů a jejich území, v nichž probíhají řízené zásahy. Trendy pro budoucnost v oblasti půd, návazně bioty a zvířeny a vazeb uvnitř ekosystémů.

Požadavky k zápočtu a ke zkoušce:

Požadavky k zápočtu: Účast na cvičeních, odevzdání seminárních prací.

Požadavky ke zkoušce: znalost základních poznatků v rozsahu stanoveném obsahem předmětu podle přednášek a doporučené literatury. Zkouška písemná část (potřebných 60% bodů).

Literatura:

- **Doporučená:** Horník S. (1986). Fyzická geografie, II. Praha, Státní pedagogické nakladatelství, 319 s. SPN 66-01-23/1
- **Doporučená:** Tomášek M. (2015). Půdy České republiky. ČGS Praha, 112 s. ISBN 978-80-7075-861-8
- **Doporučená:** Němeček a kol. (2001). Taxonomický klasifikační systém půd. Praha, ČZU, 78 s. ISBN 80-238-8061-6, elektronická verze 2008 dostupná na <https://adoc.pub/taxonomicky-klasifikani-system-pd-eske-republiky-nmeek-j-a-k.html>
- **Doporučená:** Miko L., Hošek M. (2009). Příroda a krajina ČR, zpráva o stavu 2009. MŽP ČR a AOPK ČR, 102 s. ISBN 9788087051702 808705170X
- **Doporučená:** Demek, J. Mackovčín P. eds. (2014). Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny. 3. doplněné vydání, Mendelu Brno, 610 s. nebo Demek, J. Mackovčín P. eds. (2006). Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny. 2. přepracované vydání, AOPK ČR Praha, 582 s.
- **Doporučená:** Mlíkovský J., Stýblo P. (2006). Nepůvodní druhy flóry a fauny ČR. ÚVR ČSOP Praha, 495 s.

Obsah přednášek

Skladba témat pro akademický rok 2021/2022 – přednášky budou řešeny výukou v učebně

- **Úvod – Půda a její složky** (1): co je půda, z čeho skládá a jaké procesy v ní probíhají
- **Funkce půdy a její využití** (2): půda jako prostředí pro organismy
- **Klasifikační systémy půd a ochrana půdy** (3): rozdělení půd podle složení a procesů vzniku
- **Biogeografie pojmy** (4): základní pojmy vědního oboru a vývoj předmětu studia
- **Faktory prostředí pro rostliny a živočichy** (5): prostředí a jeho složky jako limity pro růst a rozmnožování
- **Rozšíření organismů a migrace** (6): adaptace na prostředí a přesuny popř. Stěhování za účelem potravní nabídky nebo rozmnožování
- **Zonalita v biogeografii a adaptace**(7): zonalita druhů a adaptace, biogeografická pravidla
- **Biomy I** (8): polární oblasti, tundra, tajga
- **Biomy II** (9): lesy mírného pásma, stepi, tvrdolisté lesy
- **Biomy III** (10): pouště, savany, subtropické a tropické lesy
- **Biodiverzita a hot spots** (11): rozmanitost druhů ve všech úrovních mikro, mezo I makroformách
- **Ochrana druhů a stanovišť** (12): ochrana druhů a stanovišť na národní I mezinárodní úrovni
-